

Regio in beeld

met het oog op huiselijk geweld en kindermishandeling

oktober 2013
actualisatie maart 2014

Colofon:

Gemeente Arnhem

Afdeling Onderzoek en Statistiek

Samengesteld door: Wilco Liebrand, Dennis Bergervoet en Astrid Sleiderink

Contactpersoon: Astrid Sleiderink

Tel.: (026) 377.4772

e-mailadres: onderzoek@arnhem.nl

www.arnhem.nl/onderzoekencijfers

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Samenvatting en conclusie.....	2
1 Inleiding	5
1.1 Leeswijzer.....	6
2 Sociaal-geografische beschrijving regio.....	7
2.1 Aantal inwoners en stedelijkheid regio	7
2.2 Leeftijdsopbouw.....	8
2.3 Etniciteit	8
2.4 Huishoudenssamenstelling	9
2.5 Huishoudens met laag inkomen	9
2.6 Besteedbaar inkomen.....	10
2.7 Aantal bijstandsuitkeringen	10
2.8 Sociaaleconomische status.....	11
2.9 Sociale cohesie	12
3 Cijfers huiselijk geweld en kindermishandeling.....	13
3.1 Meldingen kindermishandeling in regio in landelijk perspectief	13
3.2 Meldingen kindermishandeling en huiselijk geweld binnen regio	13
4 Risicofactoren huiselijk geweld en kindermishandeling	16
Bijlagen.....	18

Samenvatting en conclusie

De gemeente Arnhem heeft de opdracht een regiovisie te maken voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Voor deze visie is het nodig de regio kort en krachtig te beschrijven met het oog op huiselijk geweld en kindermishandeling. De regio bestaat uit de regio Arnhem en de regio Achterhoek.

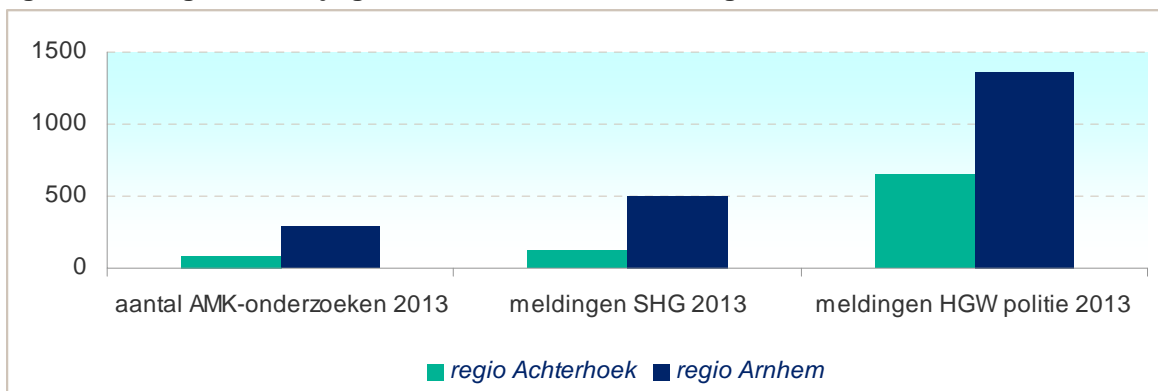
Sociaal-geografische beschrijving van de regio

- In de hele regio Arnhem en Achterhoek wonen 707.000 mensen. Hiermee woont 4% van de bevolking van Nederland in deze regio. In de regio Arnhem wonen wat meer mensen (59%) dan in de regio Achterhoek (41%).
- De regio Arnhem en de regio Achterhoek zijn minder stedelijk dan Nederland. Binnen de regio is de regio Arnhem stedelijker dan de regio Achterhoek. Arnhem is zelf als enige gemeente in de regio stedelijk. Ten oosten van Arnhem is matig stedelijk gebied (Rheden, Westervoort, Duiven en Zevenaar). De regio Achterhoek heeft twee gemeenten die matig stedelijk zijn (Doetinchem en Winterswijk).
- De leeftijdsopbouw van de regio Arnhem en de regio Achterhoek samen verschilt nauwelijks van die van Nederland. De regio Achterhoek heeft wat meer ouderen en wat minder inwoners tussen de 18 en 65 jaar dan de regio Arnhem. Per gemeente zijn de verschillen groter. Zo verschilt het aantal ouderen per gemeente van 14% tot 27%. Het aantal ouderen is relatief hoog in Bronckhorst, Rheden, Renkum en Rozendaal.
- Het aandeel niet-westerse allochtonen is in de regio Arnhem en de regio Achterhoek lager dan in Nederland. In de regio Arnhem wonen wel meer (niet-westerse) allochtonen dan in de regio Achterhoek. Het percentage allochtonen is met name hoog in Arnhem (18%) en Doesburg (10%).
- De regio telt naar schatting bijna 313.000 huishoudens. In de regio Achterhoek wonen wat meer gezinnen met kinderen en gezinnen zonder kinderen ten opzichte van de regio Arnhem. In de regio Arnhem is het aandeel alleenstaanden en eenoudergezinnen juist hoger dan in de regio Achterhoek.
- In de hele regio is het aandeel huishoudens onder de lage inkomensgrens wat lager dan gemiddeld in Nederland. In de regio Arnhem is het percentage huishoudens onder de lage inkomensgrens hoger dan in de regio Achterhoek. Vooral in Arnhem wonen relatief veel huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens.
- Het besteedbaar inkomen ligt in vrijwel de hele regio Achterhoek beneden het Nederlands gemiddelde. In de regio Arnhem zijn de verschillen in besteedbaar inkomen groter dan in de Achterhoek. In Arnhem en Doesburg ligt het besteedbaar inkomen beneden het Nederlands gemiddelde, terwijl het inkomen in Rozendaal en Renkum ruim boven het Nederlands gemiddelde ligt.
- In de hele regio heeft 2,4% van de 15 tot 65-jarigen een bijstandsuitkering. Dat wijkt nauwelijks af van het Nederlands gemiddelde. In de regio Achterhoek is het aantal bijstandsgerechtigden lager dan in de regio Arnhem. In de regio Arnhem is vooral Arnhem een uitschieter.
- De hele regio heeft een wat hogere sociaaleconomische status dan Nederland. De regio Achterhoek heeft gemiddeld een lagere sociaaleconomische status dan de regio Arnhem, maar de laagste sociaaleconomische status komt voor in gemeente Arnhem. In de regio Arnhem zijn de verschillen groter tussen gemeenten.
- De sociale cohesie, de mate waarin mensen zich verbonden voelen met hun buurt, is in de regio Achterhoek groter dan in de regio Arnhem.

Cijfers over kindermishandeling en huiselijk geweld

- Het aandeel meldingen van kindermishandeling is in de hele regio lager dan in Nederland. Dit blijkt uit gegevens van het AMK over 2012 zoals vermeld [Kinderen in Tel 2014](#) van het Verweij-Jonkerinstituut. De cijfers van het AMK laten zien dat het aantal meldingen in de regio Arnhem absoluut en relatief hoger is dan in de regio Achterhoek. Binnen de regio Arnhem is het percentage meldingen van kindermishandeling relatief hoog in Arnhem. Recentere cijfers van het AMK over 2013 laten hetzelfde beeld zien.
- Arnhem springt er in de regio ook negatief uit met huiselijk geweld. Zo blijkt uit het aantal meldingen bij steunpunt huiselijk geweld en het aantal meldingen van de politie van huiselijk geweld van 2011 tot 2013. Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt vaker gemeld in Arnhem dan op basis van de bevolkingsomvang verwacht mag worden¹. Dit kan er op duiden dat de Arnhemse bevolking kenmerken heeft waardoor kindermishandeling en huiselijk geweld vaker voorkomt. Het kan ook betekenen dat huiselijk geweld vaker gemeld wordt.

Figuur: Meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

Risicofactoren voor huiselijk geweld en kindermishandeling

- Uit gegevens van Movisie over huiselijk geweld blijkt dat ruim 60% van het huiselijk geweld (ex)partnergeweld betreft. Huiselijk geweldincidenten vinden in 58% van de gevallen plaats in een gezinssituatie met kinderen tot 18 jaar, veelal jonge kinderen.
- Uit wetenschappelijk onderzoek zijn risicofactoren voor huiselijk geweld en kindermishandeling bekend. Risicofactoren van huiselijk geweld en kindermishandeling hangen samen met persoonskenmerken zoals ervaring met huiselijk geweld en psychische en psychiatrische problemen. Kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking krijgen eerder te maken met kindermishandeling. Alleenstaand ouderschap verhoogt de kans op kindermishandeling. Slechte sociaaleconomische omstandigheden (armoede, werkloosheid etc.) vergroten de kans op huiselijk geweld en kindermishandeling. Weinig sociale steun verhoogt eveneens de kans op huiselijk geweld en kindermishandeling.

¹ Dit is ten opzichte van de regio, niet ten opzichte van Nederland.

Conclusie

- 4% van de Nederlandse bevolking woont in de regio Arnhem of Achterhoek. De hele regio (Arnhem en Achterhoek) is minder stedelijk dan Nederland. Binnen de regio is de regio Arnhem stedelijker dan de regio Achterhoek. Arnhem is de enige gemeente die stedelijk is volgens de definitie van omgevingsadressendichtheid.
- De sociaal-demografische samenstelling van de regio verschilt enigszins van die van Nederland. Gemeenten in de regio onderling verschillen meer van elkaar. Zo is het aandeel niet-westerse allochtonen in de regio lager dan in Nederland, maar is het aandeel niet-westerse allochtonen in Arnhem en Doesburg beduidend hoger dan gemiddeld in de regio. Ook wonen in Arnhem meer alleenstaanden en meer eenoudergezinnen dan in de regio als geheel.
- De hele regio heeft een wat lagere sociaaleconomische status dan Nederland. De regio Achterhoek heeft een lagere sociaaleconomische status dan de regio Arnhem. Binnen de regio Arnhem zijn de verschillen tussen gemeenten groter dan binnen de regio Achterhoek. Arnhem heeft de laagste sociaaleconomische status. Ook Doesburg springt er negatief uit.
- Het is niet duidelijk in hoeverre de risicofactoren de verschillen tussen gemeenten verklaren. Wel valt op dat Arnhem, waar huiselijk geweld en kindermishandeling veel voorkomt in verhouding tot andere gemeenten in de regio, slechter scoort op sociaaleconomische omstandigheden (lager inkomen, meer bijstand), een lagere sociaaleconomische status heeft, meer alleenstaande ouders heeft, relatief veel allochtonen in de bevolking heeft en een lagere sociale cohesie kent. Dit zijn (gedeeltelijke) verklaringen voor het relatief hoge aantal meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld in Arnhem.

1 Inleiding

In opdracht van het ministerie van VWS is Arnhem als centrumgemeente verplicht om vóór 2015 een regiovisie te maken voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij moeten onder andere convenanten worden afgesloten over de manier van samenwerken in de regio.

De regio valt uiteen in twee delen:

De regio Achterhoek met de gemeenten:

- Doetinchem
- Aalten
- Berkelland
- Bronckhorst
- Oostgelre (Groenlo)
- Montferland
- Oude IJsselstreek
- Winterswijk

De regio Arnhem met de gemeenten:

- Arnhem
- Doesburg
- Duiven
- Lingewaard
- Overbetuwe
- Renkum
- Rheden
- Rozendaal
- Rijnwaarden
- Westervoort
- Zevenaar

Hiervoor is het nodig onze regio kort en krachtig te beschrijven met een analyse van de huidige situatie op basis van cijfers en knelpunten.

De centrale vraag van dit onderzoek is dan ook.

Hoe is onze regio kort en krachtig te beschrijven met het oog op huiselijk geweld en kindermishandeling?

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging. De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Het gaat dan om partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Kindermishandeling is 'elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel'. Deze definitie is opgenomen in de Wet op de jeugdzorg.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de regio sociaal-geografisch beschreven aan de hand van een aantal indicatoren. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op cijfers over kindermishandeling en huiselijk geweld. In hoofdstuk 4 wordt gekeken naar risicofactoren van huiselijk geweld en kindermishandeling op basis van wetenschappelijke literatuur.

2 Sociaal-geografische beschrijving regio

2.1 Aantal inwoners en stedelijkheid regio

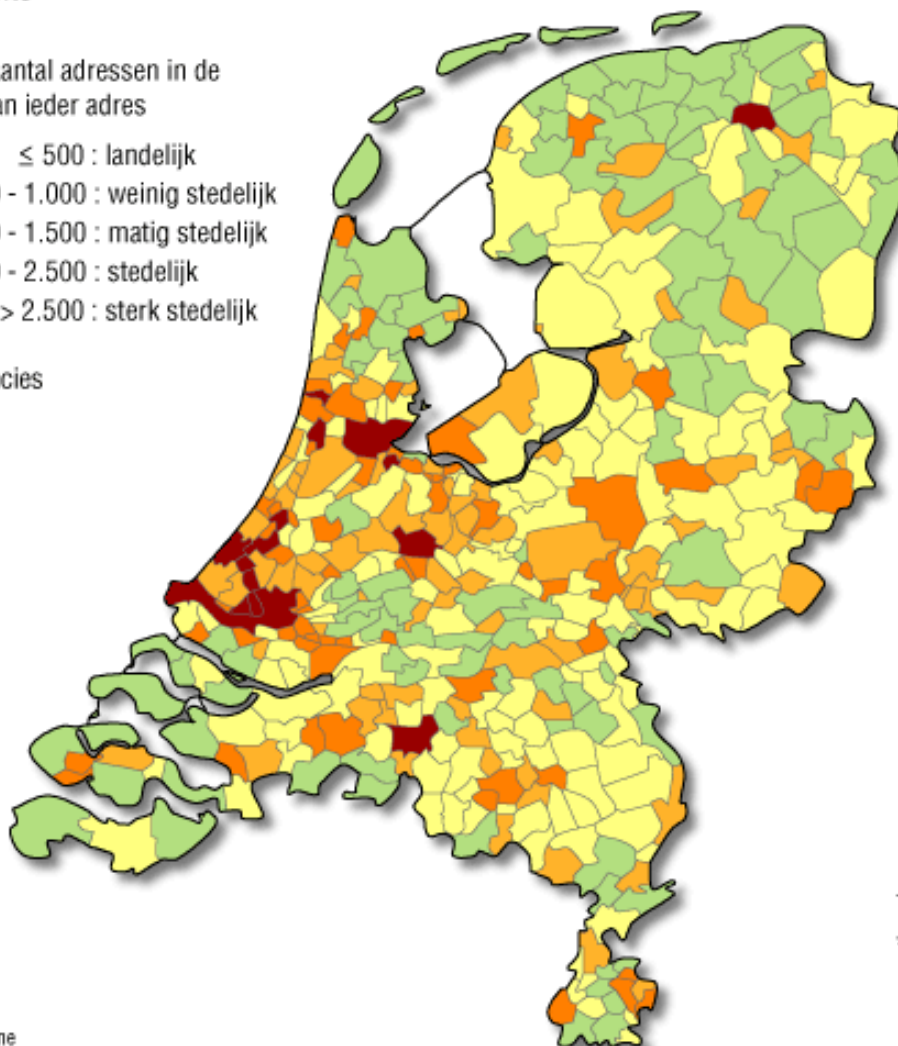
In totaal wonen er 707.000 mensen in de regio (zie bijlage 1). Daarmee woont 4% van de Nederlandse bevolking in deze regio. De regio bestaat uit twee delen: de regio Achterhoek en de regio Arnhem. Er wonen meer mensen in de regio Arnhem (59%) dan in de regio Achterhoek (41%). De hele regio is minder stedelijk dan Nederland (zie onderstaande figuur en bijlage 2.1). Binnen de regio is de regio Arnhem stedelijker dan de regio Achterhoek. Kijkend naar de omgevingsadressendichtheid is Arnhem de enige gemeenten in de regio die stedelijk is. Ten oosten van Arnhem is matig stedelijk gebied (Rheden, Westervoort, Duiven en Zevenaar). Daarnaast kent de regio Arnhem weinig stedelijk gebied (Doesburg, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum) en zelfs landelijk gebied (Rijnwaarden). De regio Achterhoek heeft twee gemeenten die matig stedelijk zijn (Doetinchem en Winterswijk). Daarnaast heeft het weinig stedelijk gebied (Aalten, Berkelland, Montferland, Oost Gelre en Oude IJsselstreek) en landelijk gebied (Bronckhorst). In de gehele regio woont 21% van de bevolking in stedelijk gebied, 35% in matig stedelijk gebied, 39% in weinig stedelijk gebied en 5% in landelijk gebied.

Omgevingsadressendichtheid 2012 per gemeente

Gemiddeld aantal adressen in de omgeving van ieder adres

- ≤ 500 : landelijk
- 500 - 1.000 : weinig stedelijk
- 1.000 - 1.500 : matig stedelijk
- 1.500 - 2.500 : stedelijk
- > 2.500 : sterk stedelijk

— provincies

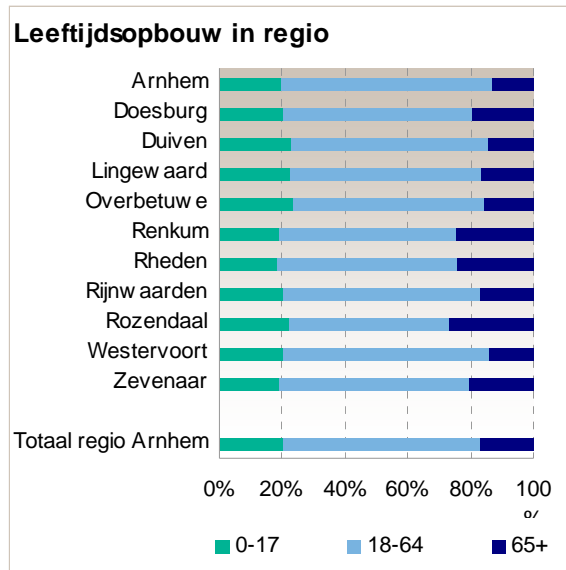
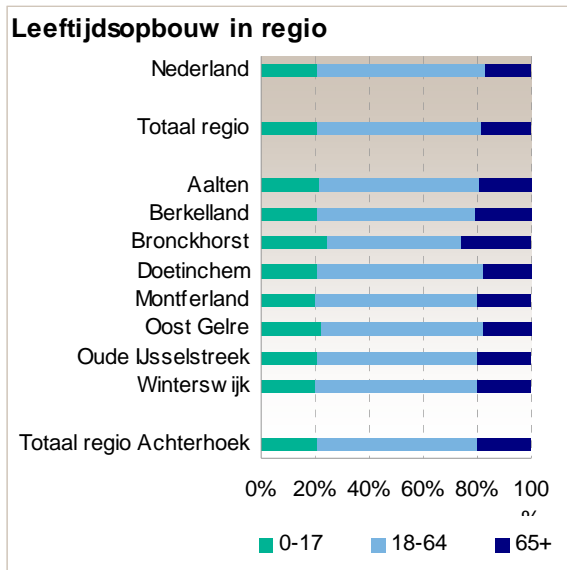
Bron: CBS Statline

www.zorgatlas.nl

Figuur: [Omgevingsadressendichtheid](#), Bron: RIVM (nationale atlas volksgezondheid).

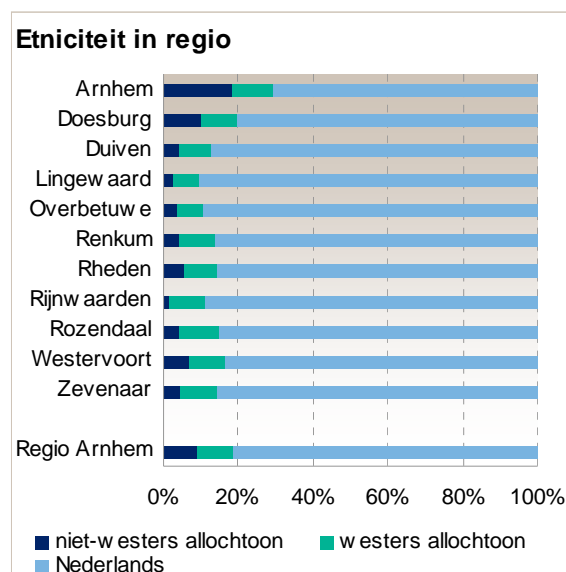
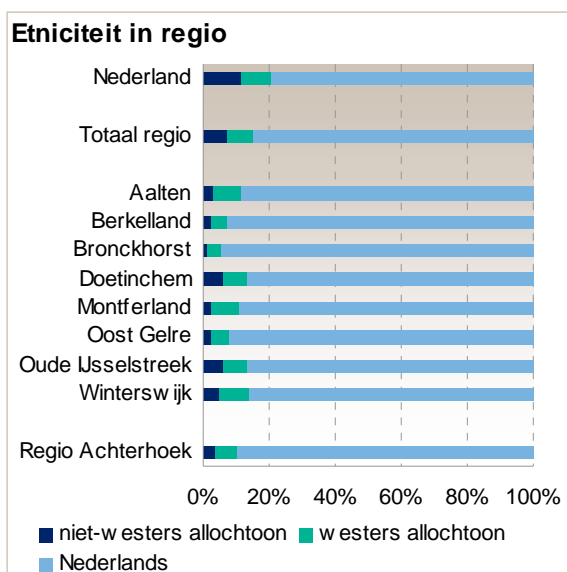
2.2 Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw van de regio Arnhem en de regio Achterhoek verschilt nauwelijks van die van Nederland. In de hele regio is 21% jonger dan achttien jaar. 18% is 65 jaar of ouder (zie onderstaande figuren en bijlage 1.3). De regio's onderling verschillen eveneens niet veel in leeftijdsopbouw. De Achterhoek heeft iets meer ouderen en wat minder inwoners tussen de 18 en 65 jaar dan de regio Arnhem. Tussen gemeenten zijn wel wat verschillen. Het aantal minderjarigen varieert per gemeente van 19% tot 24%. Het aantal 15 tot 65-jarigen varieert van 50% tot 67%. Het aantal ouderen varieert van 14% tot 27%. Het aantal ouderen is het laagst in Arnhem met 14%. Ook in Westervoort (14%) en Duiven (15%) is het percentage ouderen laag. Het aantal ouderen is juist relatief hoog in Bronckhorst (26%) en Rheden (25%), Renkum (24%) en Rozendaal (27%).

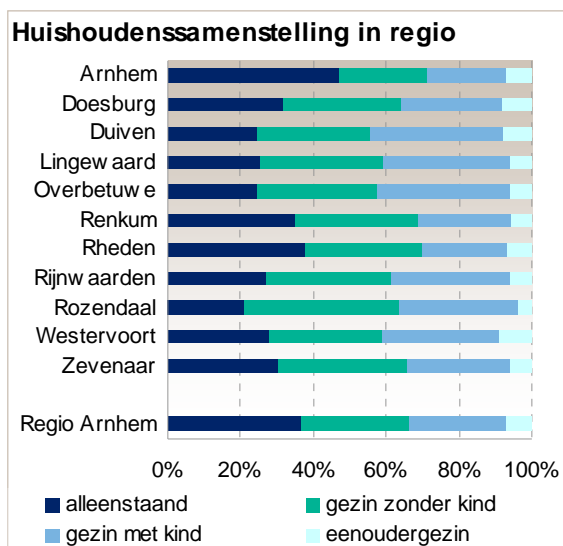
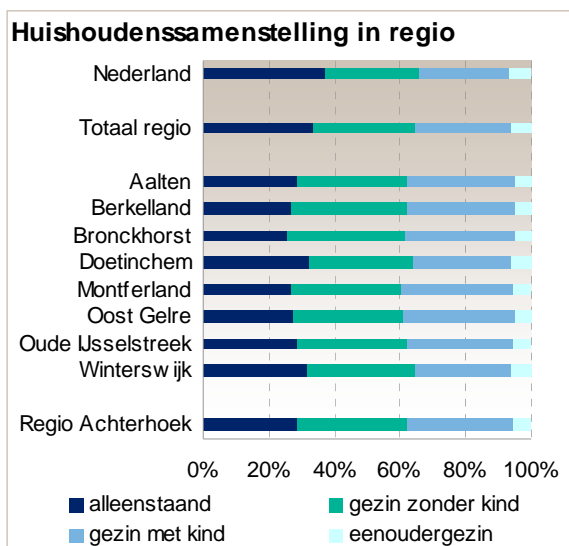
2.3 Etniciteit

Het aandeel niet-westerse allochtonen is in de regio Arnhem en de regio Achterhoek lager dan in Nederland. In de hele regio is 7% van niet-westerse allochtone komaf. 8% van de bevolking in de regio is van westerse allochtone komaf en 85% allochtoon. In de regio Arnhem wonen meer (niet-westerse) allochtonen dan in de regio Achterhoek (zie onderstaande figuren en bijlage 1.4). Het percentage allochtonen is met name relatief hoog in Arnhem (18%) en Doesburg (10%).

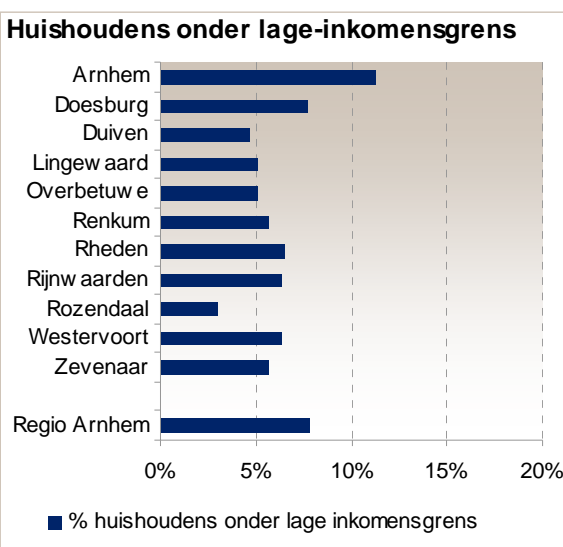
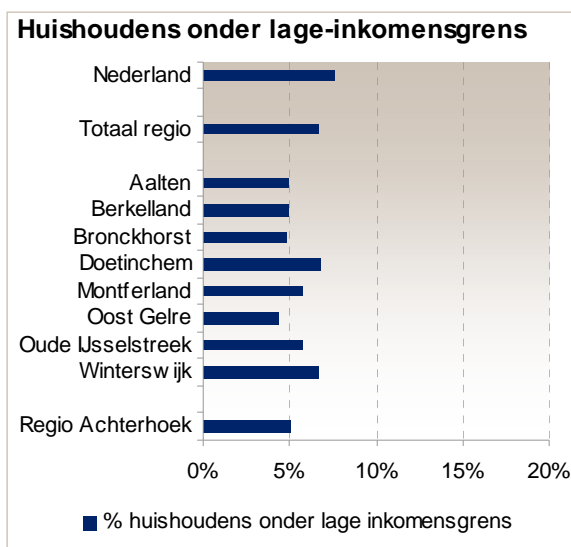
2.4 Huishoudenssamenstelling

De regio telt naar schatting bijna 313.000 huishoudens: 33% vormt een eenpersoonshuishouden, 31% is een huishouden van een gezin zonder kinderen, 29% is een gezin met kinderen en 6% een eenoudergezin (zie onderstaande figuren en bijlage 1.5). In vergelijking met Nederland heeft de regio als geheel minder alleenstaanden en eenoudergezinnen en meer gezinnen (met of zonder kinderen). De regio Arnhem als geheel wijkt nauwelijks af van Nederland in huishoudenssamenstelling. De regio Achterhoek heeft minder alleenstaanden en minder eenoudergezinnen en meer gezinnen (met of zonder kinderen). Tussen gemeenten binnen de regio zijn wel redelijke grote verschillen. Zo telt Arnhem relatief veel eenpersoonshuishoudens.

2.5 Huishoudens met laag inkomen

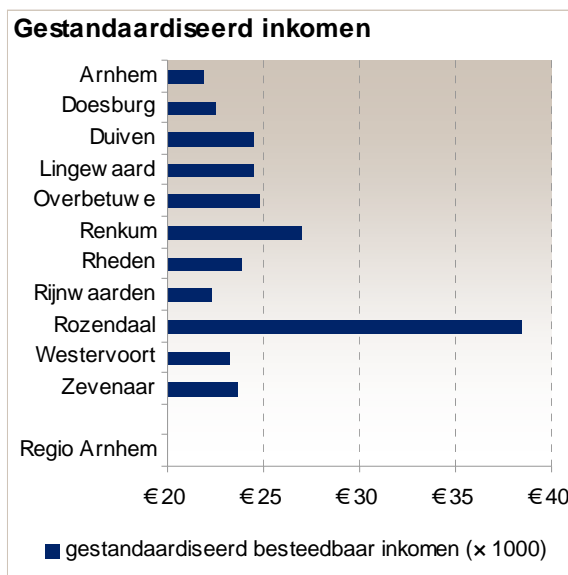
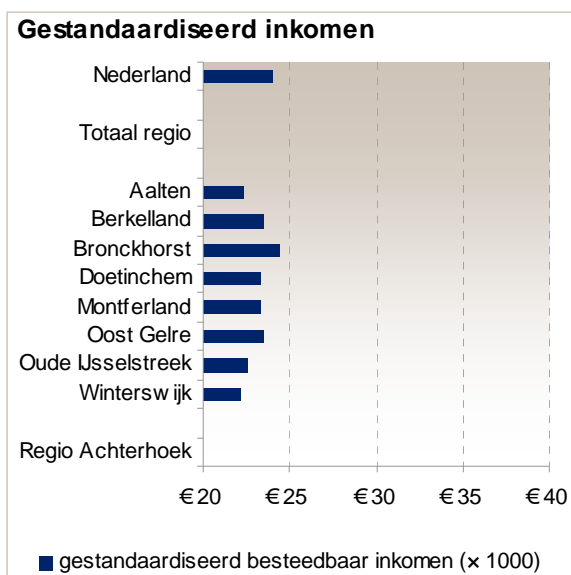
6,7% van de huishoudens in de regio heeft een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Dat is minder dan in Nederland waar het percentage 7,6% is. In de regio Arnhem is het percentage huishoudens onder de lage-inkomensgrens hoger dan in de regio Achterhoek (zie onderstaande figuren en bijlage 1.6). Vooral in Arnhem wonen relatief veel huishoudens (11,3%) met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Ook in Doesburg is het percentage relatief hoog (7,8%). Arnhem en Doesburg zijn ook de gemeenten met de met het hoogste percentage [kinderen in armoede](#)².

² Bron: RIVM (nationale atlas volksgezondheid).

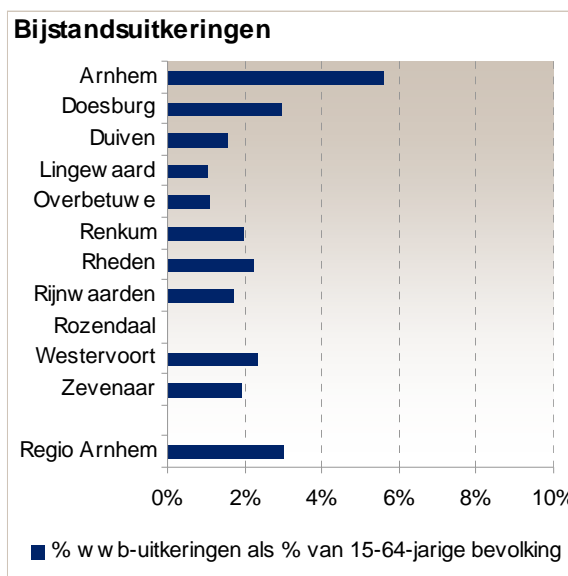
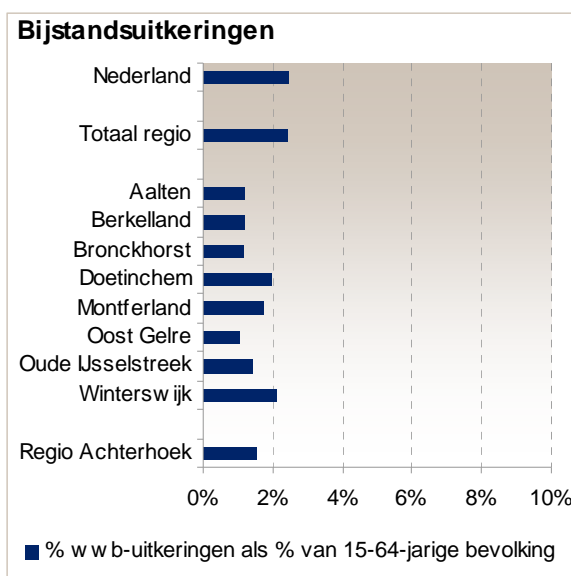
2.6 Besteedbaar inkomen

In de regio zijn grote verschillen in gestandaardiseerd besteedbaar inkomen³. Met name in de regio Arnhem zijn grote verschillen in inkomen per gemeente (zie onderstaande figuren en bijlage 1.7). Het laagst is het inkomen in Arnhem en Doesburg. Veel hoger zijn de inkomens in Rozendaal en Renkum. In de regio Achterhoek zijn de verschillen tussen gemeenten kleiner. Op de gemeente Bronckhorst na ligt het besteedbaar inkomen in alle gemeenten in de regio Achterhoek beneden het Nederlands gemiddelde.

2.7 Aantal bijstandsuitkeringen

In de regio heeft 2,4% van de 15 tot 65-jarigen een bijstandsuitkering. Dat wijkt nauwelijks af van het Nederlands gemiddelde van 2,5%. In de regio Achterhoek is het aantal bijstandsgerechtigden lager dan in de regio Arnhem (zie onderstaande figuren en bijlage 1.8). In de regio Arnhem is vooral Arnhem een uitschieter. Het aantal bijstandsuitkeringen is ook relatief hoog in Doesburg. In de regio Achterhoek is het percentage bijstandsuitkeringen het hoogst in Doetinchem en Winterswijk, de meest stedelijke gebieden in de regio Achterhoek.

³ Het besteedbaar inkomen gecorrigeerd verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden.

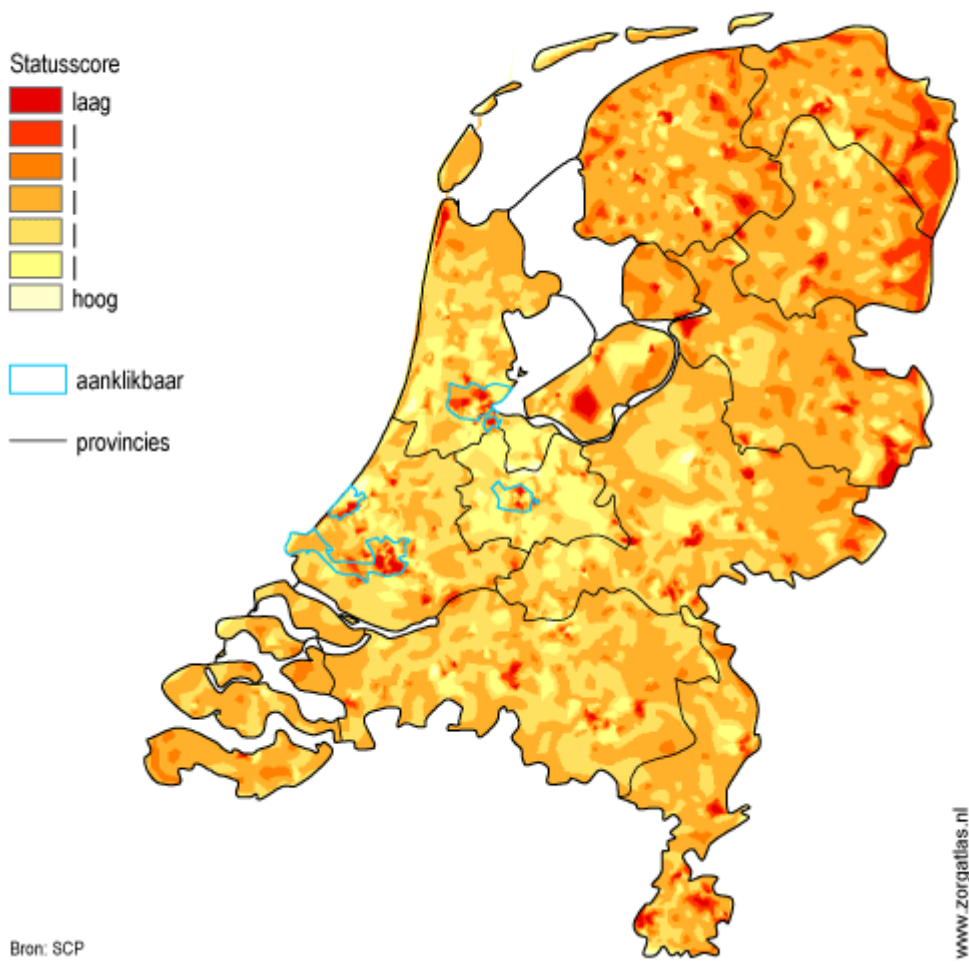
2.8 Sociaaleconomische status

De [sociaaleconomische status](#) is in de regio als geheel wat lager dan gemiddeld in Nederland (zie onderstaande figuur). Er zijn grote verschillen in sociaaleconomische status binnen de regio. De regio Achterhoek heeft een lagere sociaaleconomische status dan de regio Arnhem gemiddeld, maar de laagste sociaaleconomische status komt voor in Arnhem. De verschillen binnen de regio Arnhem zijn groot. Een lage sociaaleconomische status hebben (delen van) Arnhem en Doesburg. Een hoge sociaaleconomische status hebben (delen van) Rozendaal, Renkum en Rheden. In de regio Achterhoek springen (delen van) Winterswijk, Aalten en Oude IJsselstreek er negatief uit.

De sociaaleconomische status is gebaseerd op een viertal variabelen:

- gemiddeld inkomen
- percentage mensen met een laag inkomen
- percentage laagopgeleiden
- percentage mensen dat niet werkt

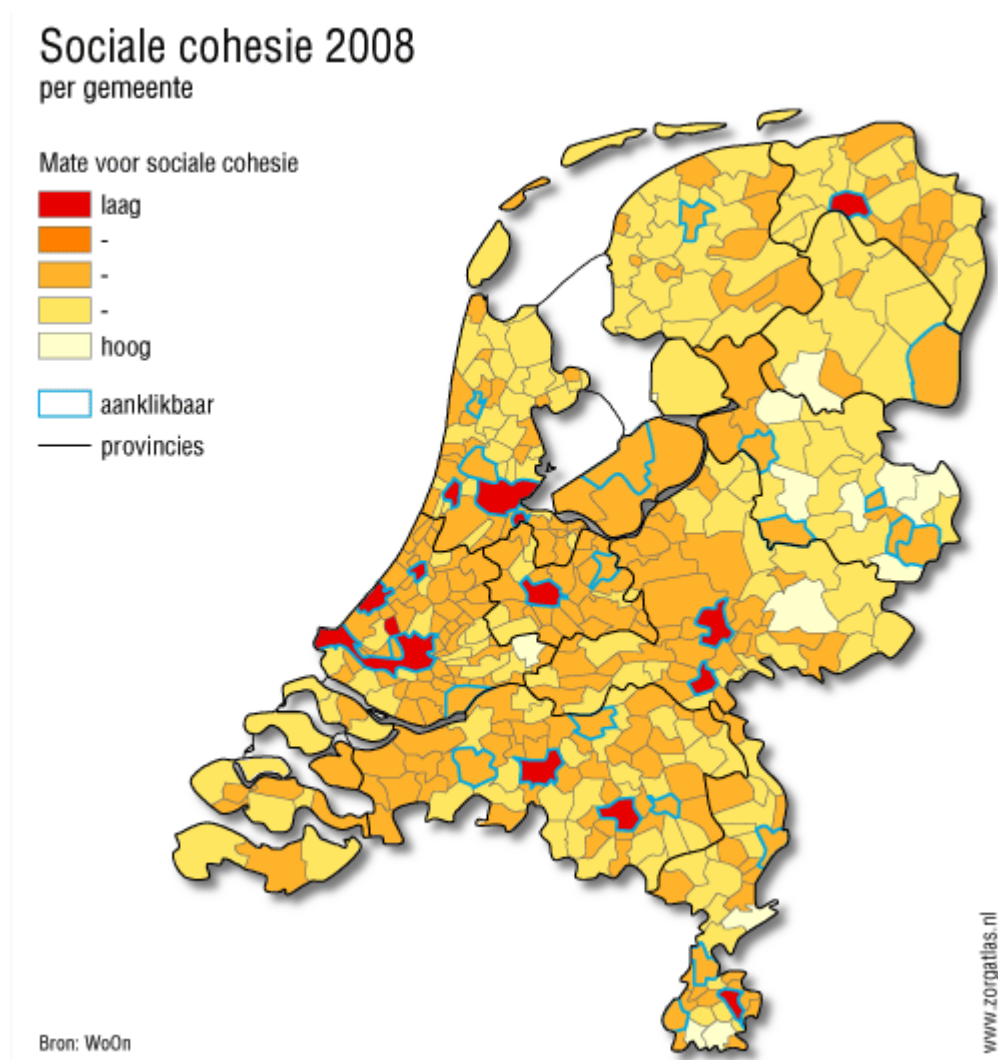
Sociaaleconomische status 2010

Figuur: [Sociaaleconomische status](#), Bron: RIVM (nationale atlas volksgezondheid).

2.9 Sociale cohesie

De [sociale cohesie](#), de mate waarin mensen zich verbonden voelen met hun buurt is in de regio als geheel wat hoger dan gemiddeld in Nederland (zie onderstaande figuur). De sociale cohesie is in de regio Achterhoek groter dan in de regio Arnhem. Met name in Arnhem is de sociale cohesie laag. Dit is typerend voor stedelijk gebied.

Figuur: [Sociale cohesie](#), Bron: RIVM (nationale atlas volksgezondheid).

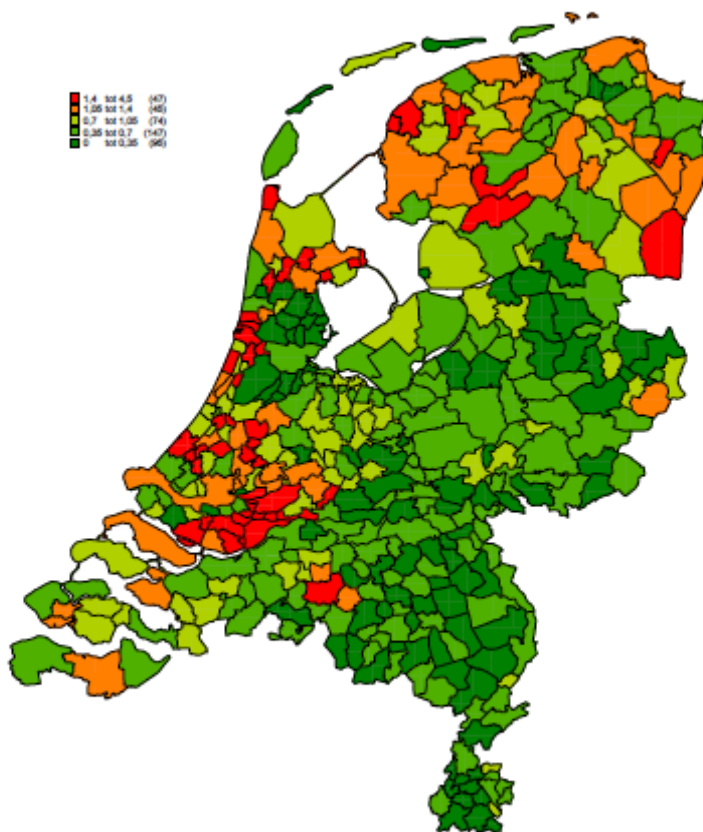
3 Cijfers huiselijk geweld en kindermishandeling

3.1 Meldingen kindermishandeling in regio in landelijk perspectief

Aantal meldingen kindermishandeling

Het aantal meldingen van kindermishandeling is in de regio als geheel lager dan in Nederland (zie onderstaande figuur). Dit blijkt uit gegevens van het AMK over 2012 zoals vermeld [Kinderen in Tel 2014](#) van het Verweij-Jonkerinstituut. Het aantal meldingen in de regio Arnhem is absoluut en relatief hoger dan in de regio Achterhoek. Binnen de regio Arnhem is het percentage meldingen van kindermishandeling relatief hoog in Arnhem (zie bijlage 2.1).

Percentage mishandelde kinderen per gemeente, 2012

3.2 Meldingen kindermishandeling en huiselijk geweld binnen regio

Aantal onderzoeken Advies en Meldpunt Kindermishandeling Gelderland

Het Advies en Meldpunt Kindermishandeling Gelderland heeft in 2012 469 onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van een melding. Hierbij waren 876 kinderen betrokken (zie bijlage 2.2). Dat is 0,6% van het aantal 0 tot 18-jarigen in de regio. Het aantal onderzoeken in de regio Achterhoek is lager dan in de regio Arnhem. 142 ten opzichte van 327 in 2012 en 90 ten opzichte van 287 in 2013. Het aantal onderzoeken is niet gelijkmatig verdeeld over de regio. Het aantal onderzoeken in de regio

Achterhoek is lager dan verwacht op basis van de bevolkingsomvang (zie bijlage 2.2 en onderstaande figuur). In de regio Arnhem is het aantal onderzoeken juist hoger dan verwacht op basis van de bevolkingsomvang. Dat is vooral in Arnhem het geval.

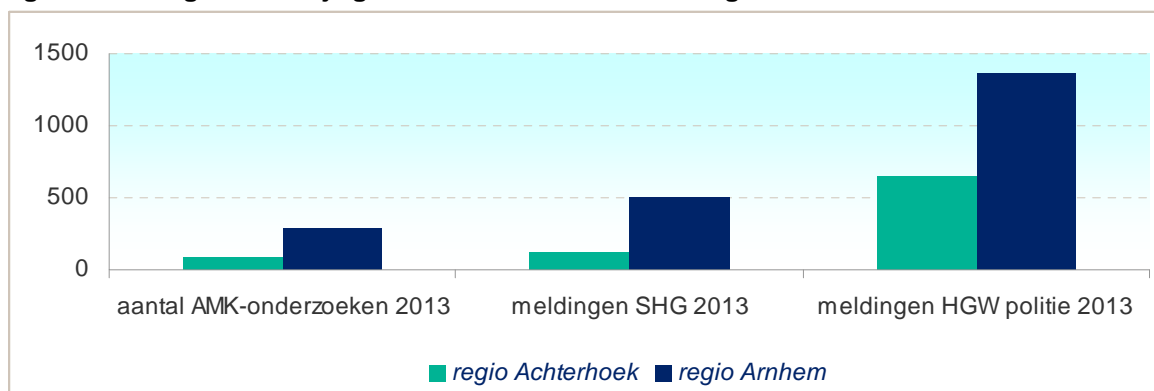
Instroom bij Steunpunt Huiselijk Geweld

Bij het Steunpunt Huiselijk Geweld kwamen in 2011 513 meldingen binnen en in 2012 400. In 2013 nam dit toe tot 620 meldingen. Er zijn geen cijfers beschikbaar waarmee de regio zichzelf kan vergelijken met Nederland. Binnen de regio was de verdeling van het aantal meldingen in 2011 in de regio Achterhoek en regio Arnhem zoals verwacht kon worden op basis van de bevolkingsomvang (zie bijlage 2.3). Alleen uit Arnhem kwamen meer meldingen binnen. In 2012 en 2013 was het aantal meldingen uit de regio Achterhoek lager dan verwacht mag worden op basis van bevolkingsomvang (zie onderstaande figuur). Het Steunpunt Huiselijk Geweld geeft zelf aan dat zij onvoldoende bekend zijn bij organisaties en burgers in de regio Achterhoek⁴. In de regio Arnhem is het juist hoger dan verwacht mag worden op basis van de bevolkingsomvang. Vooral in Arnhem is het aantal meldingen relatief hoog.

Politiemeldingen Huiselijk Geweld

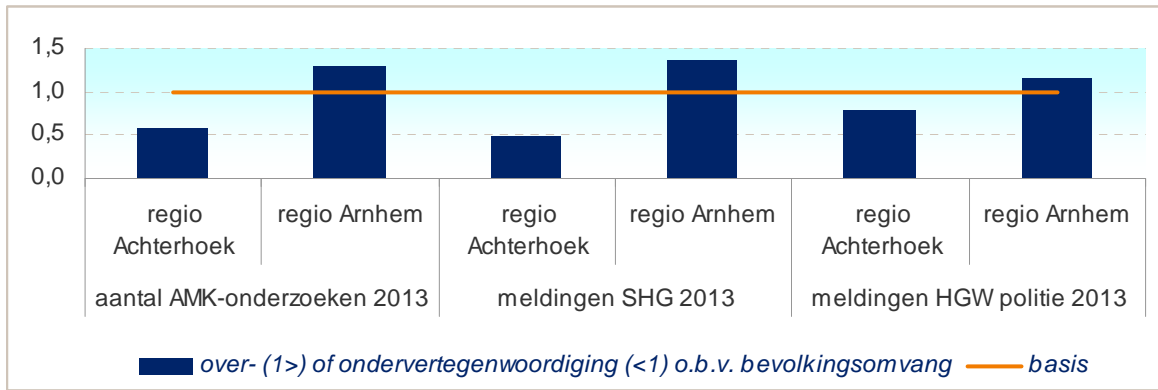
De politie registreerde in 2011 2.290 gevallen van huiselijk geweld. In 2012 nam dit toe tot 2.551. In 2013 daalde dit tot 2.013. Er zijn geen cijfers beschikbaar waarmee de regio zichzelf kan vergelijken met Nederland. Binnen de regio is het aantal meldingen uit de regio Arnhem is hoger dan verwacht mag worden op basis van de bevolkingsomvang (zie bijlage 2.4 en onderstaande figuur). Er zijn vooral meer meldingen uit Arnhem. Uit de regio Achterhoek komen juist minder meldingen dan verwacht mag worden op basis van de bevolkingsomvang. Wel verdubbelde het aantal meldingen van huiselijk geweld in een jaar tijd in de gemeenten van de regio Achterhoek (van in totaal 310 in 2011 naar 689 in 2012 (in 2013: 649)). Dit kan liggen aan verbeterde registratie van huiselijk geweld in de regio Achterhoek. Of de registratie nu al vergelijkbaar is met de registratie van huiselijk geweld in de regio Arnhem valt op basis van deze data niet te zeggen. Wel valt op dat het aantal meldingen van huiselijk geweld bij de politie in de regio Achterhoek lager is dan verwacht mag worden op basis van de bevolkingsomvang, terwijl het aantal meldingen van huiselijk geweld bij Steunpunt Huiselijk Geweld in 2011 vergelijkbaar is met de bevolkingsomvang. Dit kan erop duiden dat de registratie van huiselijk geweld bij de politie in regio Achterhoek nog niet optimaal was in 2011.

Figuur: Meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

⁴ Bron: Moviera, Rapportage prestatieafspraken 2012 Centrumgemeente Arnhem definitief, 23 april 2013

Figuur: Meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling in relatie tot bevolking in regio⁵

⁵ Hierbij is gekeken of de verdeling over de verschillende gemeentes in verhouding stond tot de bevolking in die gemeentes. Er zijn geen cijfers beschikbaar waarmee de regio zichzelf kan vergelijken met Nederland.

4 Risicofactoren huiselijk geweld en kindermishandeling

Ruim 9% van de Nederlandse bevolking was in de periode 2005-2010 slachtoffer van huiselijk geweld. Zo staat vermeld in [Feiten en Cijfers van Huiselijk Geweld van Movisie](#). Allochtonen blijken vaker slachtoffer van huiselijk geweld dan autochtonen. Ruim 60% van het huiselijk geweld betreft (*ex-*)*partnergeweld*. Huiselijk geweldincidenten vinden in 58% van de gevallen plaats in een gezinssituatie met kinderen tot 18 jaar, veelal jonge kinderen.

Het aantal kinderen dat jaarlijks slachtoffer wordt van kindermishandeling varieert van 118.000 tot ruim 180.000 in Nederland. Zo staat vermeld in de WODC-publicatie *Literatuurscan oorzaken geweld tegen kinderen en jongeren in afhankelijkheidsrelaties*. In totaal telt Nederland 3.463.493 personen tot 18 jaar, waarmee naar schatting 3 tot 5% jaarlijks slachtoffer is van kindermishandeling.

In het artikel is gekeken naar risicofactoren van fysieke mishandeling binnen het gezin. De conclusie is "Uit het literatuuronderzoek blijkt dat het merendeel van de factoren gerelateerd is aan de opvoeders zelf, dus samenhangen met de ontwikkelingsgeschiedenis en individuele kenmerken van de ouder. Daarbij lijken de eigen geschiedenis van kindermishandeling en de psychische en psychiatrische problematiek van de ouders de belangrijkste factoren. Bovendien valt op dat kinderen met een fysieke of verstandelijke beperking extra kwetsbaar zijn en een verhoogde kans lopen mishandeld te worden." In onderstaand schema staan alle risicofactoren van fysieke mishandeling binnen het gezin.

Tabel 3.1: Risicofactoren fysieke mishandeling binnen het gezin

<u>Pleger (ouder) variabelen</u>	<u>Slachtoffer (kind) variabelen</u>	<u>Gezinsvariabelen</u>	<u>Demografische variabelen</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijke geschiedenis de ouder • Persoonlijk functioneren <ul style="list-style-type: none"> - Depressiviteit - Boosheid/hyperreactiviteit - Psychopathologie - Angst - Verslavingsproblematiek - Tiernmoederschap • Opvattingen/verwachtingen <ul style="list-style-type: none"> - Lage betrokkenheid bij kind - Moeite verplaatsen in kind - Gedrag kind negatief interpreteren - Ongeplande zwangerschap 	<ul style="list-style-type: none"> • Prematuriteit en laag geboortegewicht • Lichamelijke en/of verstandelijke beperking • Gedragsproblemen 	<ul style="list-style-type: none"> • Conflicten en gezinscohesie <ul style="list-style-type: none"> - Veel conflicten - Partnergeweld • Gezinsstructuur <ul style="list-style-type: none"> - Alleenstaand ouderschap - Gezinsgrootte • Religie <ul style="list-style-type: none"> - Letterlijke interpretatie Bijbel 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal economische omstandigheden • Sociale steun • Sociale desorganisatie

Bron: Literatuurscan oorzaken geweld tegen kinderen en jongeren in afhankelijkheidsrelaties, WODC (2012)

Een ander artikel *Risk for domestic violence* gaat in op de risicofactoren van huiselijke geweld tussen partners binnen een relatie. Daarbij worden persoonskenmerken van de dader, relatiekenmerken en sociaal-geografische variabelen onderscheiden.

De volgende persoonskenmerken vergroten het risico op huiselijk geweld:

- de dader is zelf vroeger slachtoffer geweest van huiselijk geweld
- dader heeft al eerder huiselijk geweld gepleegd
- mannen die in het dagelijks leven meer agressie vertonen doen dit ook in de gezinssituatie.
- psychische en psychiatrische stoornissen
- overmatig drugs- of drankgebruik

De volgende relatiekenmerken vergroten de kansen op huiselijk geweld:

- ontevredenheid over de relatie/conflicten binnen de relatie
- zwangere vrouwen hebben een hogere kans slachtoffer te worden
- vrouwen die een relatie proberen te beëindigen, hebben grotere kans slachtoffer te worden

De volgende sociaal-geografische kenmerken vergroten de kans op huiselijk geweld:

- lage sociaaleconomische status
- werkloos zijn

Huiselijk geweld in eenoudergezinnen

Uit bovenstaande literatuur blijkt dat in eenoudergezinnen een hogere kans op huiselijk geweld is dan in gezinnen waar beide ouders aanwezig zijn. Vrouwen die dreigen of op het punt staan om bij hun partner weg te gaan lopen een grotere kans slachtoffer te worden van huiselijk geweld. Echter ook nadat ze daadwerkelijk hun partner hebben verlaten is de kans om slachtoffer te worden van geweld van hun ex-partner vele malen groter dan van vrouwen die nog bij hun partner zijn. Daarnaast is er in het algemeen een verband tussen huiselijk geweld en een lage sociaaleconomische status. Maar ook de extra financiële zorgen, stress en kans op depressie die gepaard gaan met het terugvallen van een tweeoudergezin naar een eenoudergezin zijn factoren die bijdragen aan een vergrote kans op huiselijk geweld. Bij eenoudergezinnen kan er ook sprake zijn van sociale isolatie of verminderde sociale steun die de kans op huiselijk geweld vergroten. Tenslotte zou het eenouderschap een indicator kunnen zijn van onderliggende persoonlijke problematiek dat zowel tot alleenstaand ouderschap als tot huiselijk geweld leidt.

Bronnen

Movisie (2013), *Feiten en cijfers huiselijk geweld*. Utrecht: Movisie.

Riggs, D. S., Caulfield, M.B., Street, A. E. (2000), *Risk for domestic violence: factors associated with perpetration and victimization*, Journal of clinical psychology, vol. 56(10), 1289-1316.

Slotboom, dr. A, Rodermond, drs. E., Wijkman, Mr. M.D.S., Hendriks, Prof. Dr. J. (2012) *Literatuurscan oorzaken geweld tegen kinderen en jongeren in afhankelijkheidsrelaties*. Amsterdam: Vrije universiteit in opdracht van WODC.

Bijlagen

Inhoudsopgave: bijlagen Regio in Beeld

[Bijlage 1.0: Sociaal-geografische kernindicatoren](#)

[Bijlage 1.1: Aantal inwoners en stedelijkheid regio](#)

[Bijlage 1.2: Gemeenten van regio Achterhoek en Arnhem met bijbehorende kernen/wijken](#)

[Bijlage 1.3: Bevolking in regio naar leeftijd, 1 januari 2013](#)

[Bijlage 1.4: Bevolking in regio naar etniciteit, 1 januari 2012](#)

[Bijlage 1.5: Huishoudens naar samenstelling in regio, 1 januari 2012](#)

[Bijlage 1.6: Huishoudens ten minste een jaar onder lage-inkomensgrens, 201](#)

[Bijlage 1.7: Gemiddeld inkomen van personen naar regio, 2010](#)

[Bijlage 1.8: Bijstandsafhankelijkheid, 1 januari 2013](#)

[Bijlage 1.9: Opleidingsniveau, 2012](#)

[Bijlage 2.1: % meldingen kindermishandeling, 2010-2012](#)

[Bijlage 2.2: Aantal onderzoeken Advies en meldpunt kindermishandeling 2011-2013](#)

[Bijlage 2.3: Instroom bij Steunpunt huiselijk geweld, 2011-2013](#)

[Bijlage 2.4: Meldingen huiselijk geweld politie, 2011-2013](#)

Bijlage 1.0: Sociaal-geografische kernindicatoren

	Inwoners huishoudens	Gezin met kinderen	Eenouder-gezin	% Huishoudens onder lage inkomensgrens	% Bijstand	Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen per persoon	Omgevingsadressendichtheid per km ² , 2012	
Aalten	27.082	11.195	33%	5%	5,0%	1,2%	€ 22.300	weinig stedelijk
Berkelland	44.769	18.288	33%	5%	5,0%	1,2%	€ 23.500	weinig stedelijk
Bronckhorst	31.245	15.193	34%	5%	4,8%	1,2%	€ 24.400	landelijk
Doetinchem	56.414	24.408	29%	6%	6,8%	2,0%	€ 23.400	matig stedelijk
Montferland	34.834	14.535	33%	6%	5,8%	1,7%	€ 23.400	weinig stedelijk
Oost Gelre	29.873	12.018	34%	5%	4,4%	1,0%	€ 23.500	weinig stedelijk
Oude IJsselstreek	39.779	16.561	32%	5%	5,8%	1,5%	€ 22.500	weinig stedelijk
Winterswijk	28.610	12.443	29%	6%	6,7%	2,1%	€ 22.200	matig stedelijk
Totaal regio Achterhoek	292.606	124.641	32%	5%	5,1%	1,5%		
Arnhem	149.827	75.076	21%	7%	11,3%	5,6%	€ 21.900	stedelijk
Doesburg	11.539	5.125	28%	8%	7,8%	2,9%	€ 22.500	weinig stedelijk
Duiven	25.554	10.299	37%	8%	4,7%	1,6%	€ 24.500	matig stedelijk
Lingewaard	45.818	18.672	35%	6%	5,1%	1,0%	€ 24.500	weinig stedelijk
Overbetuwe	46.531	18.413	36%	6%	5,1%	1,1%	€ 24.800	weinig stedelijk
Renkum	31.565	14.031	26%	5%	5,7%	1,9%	€ 27.000	weinig stedelijk
Rheden	43.679	20.298	24%	7%	6,5%	2,2%	€ 23.900	matig stedelijk
Rijnwaarden	10.968	4.599	32%	6%	6,4%	1,7%	€ 22.300	landelijk
Rozendaal	1.501	628	33%	4%	3,0%	0,0%	€ 38.400	weinig stedelijk
Westervoort	15.199	6.465	32%	9%	6,4%	2,3%	€ 23.200	matig stedelijk
Zevenaar	32.405	14.358	28%	6%	5,7%	1,9%	€ 23.600	matig stedelijk
Totaal regio Arnhem	414.586	187.964	27%	7%	7,8%	3,0%		
Totaal regio	707.192	312.605	29%	6%	6,7%	2,4%		
Nederland	16.779.575	7.512.824	27%	7%	7,6%	2,5%	€ 24.100	

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.1: Aantal inwoners en stedelijkheid regio

Regio's	Omgevingsadressendichtheid per km ² , 2012	Aantal inwoners per 1-1-2013	
Aalten	744 weinig stedelijk	27.082	4%
Berkelland	622 weinig stedelijk	44.769	6%
Bronckhorst	348 landelijk	31.245	4%
Doetinchem	1068 matig stedelijk	56.414	8%
Montferland	705 weinig stedelijk	34.834	5%
Oost Gelre	716 weinig stedelijk	29.873	4%
Oude IJsselstreek	621 weinig stedelijk	39.779	6%
Winterswijk	1099 matig stedelijk	28.610	4%
Totaal regio Achterhoek		292.606	41%
Arnhem	2000 stedelijk	149.827	21%
Doesburg	822 weinig stedelijk	11.539	2%
Duiven	1112 matig stedelijk	25.554	4%
Lingewaard	850 weinig stedelijk	45.818	6%
Overbetuwe	741 weinig stedelijk	46.531	7%
Renkum	831 weinig stedelijk	31.565	4%
Rheden	1305 matig stedelijk	43.679	6%
Rijnwaarden	358 landelijk	10.968	2%
Rozendaal	809 weinig stedelijk	1.501	0%
Westervoort	1126 matig stedelijk	15.199	2%
Zevenaar	1215 matig stedelijk	32.405	5%
Totaal regio Arnhem		414.586	59%
Totaal regio		707.192	100%
Nederland	1916 stedelijk	16.779.575	

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.2: Gemeenten van regio Achterhoek en Arnhem met bijbehorende kernen/wijken

Regio Achterhoek		Regio Arnhem	
Aalten	27.305	Arnhem	149.270
Wijk 01 Buitengebied Aalten	4.080	Wijk 01 Centrum	4.835
Wijk 02 Bredevoort	1.950	Wijk 02 Spijkerkwartier	6.215
Wijk 03 Aalten Kern	12.915	Wijk 03 Arnhemse broek	5.920
Wijk 04 Dinxperlo	8.365	Wijk 04 Presikhaaf West	8.010
		Wijk 05 Presikhaaf Oost	6.495
Berkelland	44.910	Wijk 06 Sint Marten en Sonsbeek-Zuid	4.495
Wijk 00 Borculo	10.550	Wijk 07 Klarendal	7.265
Wijk 01 Eibergen	12.865	Wijk 08 Velperweg en omgeving	8.415
Wijk 02 Beltrum	2.910	Wijk 09 Alteveer en Cranevelt	4.270
Wijk 03 Neede	10.655	Wijk 11 Monnikenhuizen	3.465
Wijk 04 Ruurlo	7.935	Wijk 12 Burgemeesterswijk en Hoogkamp	7.550
		Wijk 13 Schaarsbergen en omgeving	1.940
Bronckhorst	37.440	Wijk 14 Heijenoord en Lombok	4.060
Wijk 00 Hengelo	8.335	Wijk 15 Klingelbeek	1.245
Wijk 01 Zelhem	11.285	Wijk 16 Malburgen West	4.295
Wijk 02 Vorden	8.370	Wijk 17 Malburgen Oost (Noord)	5.655
Wijk 03 Steenderen	4.975	Wijk 18 Malburgen Oost (Zuid)	7.325
Wijk 04 Hummelo en Keppel	4.470	Wijk 19 Vredenburg en Kronenburg	8.135
		Wijk 20 Elden	2.115
Doetinchem	56.250	Wijk 22 De Laar	12.645
Wijk 01 Doetinchem Centrum	3.910	Wijk 23 Rijkerswoerd	13.210
Wijk 02	6.710	Wijk 24 Schuytgraaf	8.345
Wijk 03	2.740		
Wijk 04	3.785	Doesburg	11.600
Wijk 05	370	Wijk 01	11.600
Wijk 06	10.695		
Wijk 07	7.645	Duiven	25.525
Wijk 08	680	Wijk 00 Duiven	25.525
Wijk 09	7.265		
Wijk 11 Buitengebied Doetinch	5.620	Lingewaard	45.770
Wijk 31 Wehl	6.835	Wijk 00 Bemmelen	20.325
		Wijk 01 Gendt	7.200
Montferland	35.045	Wijk 02 Huissen	18.245
Wijk 00 's-Heerenberg	14.090		
Wijk 01 Brakel	4.220	Overbetuwe	46.270
		Wijk 00 Elst	21.245
Oost Gelre	30.005	Wijk 01 Driel	10.365
Wijk 01 Lichtenvoorde	13.040	Wijk 02 Zetten	11.655
Wijk 02 Harreveld	1.420	Wijk 03 Oosterhout	2.805
Wijk 03 Zieuwent	2.105	Wijk 04 Hemmen	195
Wijk 04 Lievelede	1.465		
Wijk 05 Vragender	1.110	Renkum	31.630
Wijk 06 Groenlo	9.990	Wijk 00 Renkum	12.845
Wijk 07 Marienvelde	870	Wijk 01 Oosterbeek	11.310
		Wijk 02 Doorwerth	7.480
Oude IJsselstreek	39.840		
Wijk 00 Ulft-Etten	13.505	Rheden	43.610
Wijk 01 Overig Gendringen	7.070	Wijk 00 Dieren	17.495
Wijk 02 Silvolde-Terborg	10.230	Wijk 01 Rheden	8.515
Wijk 03 Varsseveld	9.035	Wijk 02 Velp	17.600
Winterswijk	28.945	Rijnwaarden	11.010
Wijk 00 Stad	22.735	Wijk 00 Herwen en Aerdts	8.510
Wijk 01 Land	6.210	Wijk 01 Pannerden	2.500
		Rozendaal	1.515
		Wijk 00	1.515
		Westervoort	15.295
		Wijk 00	15.295
		Zevenaar	32.430
		Wijk 00 Zevenaar	23.995
		Wijk 01 Babberich	2.805
		Wijk 02 Angerlo	1.425
		Wijk 03 Giesbeek	3.655
		Wijk 04 Lathum	555

Bijlage 1.3: Bevolking in regio naar leeftijd, 1 januari 2013

	0-17	18-64	65+	w.v. 65-74	w.v. 75+	Totaal	0-17	18-64	65+	w.v. 65-74	w.v. 75+	Totaal
Aalten	5.851	16.063	5.168	2.945	2.223	27.082	22%	59%	19%	11%	8%	100%
Berkelland	9.366	26.263	9.140	5.389	3.751	44.769	21%	59%	20%	12%	8%	100%
Bronckhorst	7.613	15.537	8.095	4.580	3.515	31.245	24%	50%	26%	15%	11%	100%
Doetinchem	11.796	34.649	9.969	5.573	4.396	56.414	21%	61%	18%	10%	8%	100%
Montferland	6.888	20.978	6.968	4.158	2.810	34.834	20%	60%	20%	12%	8%	100%
Oost Gelre	6.630	17.862	5.381	3.099	2.282	29.873	22%	60%	18%	10%	8%	100%
Oude IJsselstreek	8.177	23.623	7.979	4.547	3.432	39.779	21%	59%	20%	11%	9%	100%
Winterswijk	5.626	17.202	5.782	3.146	2.636	28.610	20%	60%	20%	11%	9%	100%
Totaal regio Achterhoek	61.947	172.177	58.482	33.437	25.045	292.606	21%	59%	20%	11%	9%	100%
Arnhem	29.553	99.964	20.310	11.417	8.893	149.827	20%	67%	14%	8%	6%	100%
Doesburg	2.350	6.929	2.260	1.413	847	11.539	20%	60%	20%	12%	7%	100%
Duiven	5.891	15.940	3.723	2.086	1.637	25.554	23%	62%	15%	8%	6%	100%
Lingewaard	10.186	28.074	7.558	4.601	2.957	45.818	22%	61%	16%	10%	6%	100%
Overbetuwe	11.074	28.176	7.281	4.531	2.750	46.531	24%	61%	16%	10%	6%	100%
Renkum	6.073	17.695	7.797	4.019	3.778	31.565	19%	56%	25%	13%	12%	100%
Rheden	8.088	24.985	10.606	5.385	5.221	43.679	19%	57%	24%	12%	12%	100%
Rijnwaarden	2.244	6.848	1.876	1.106	770	10.968	20%	62%	17%	10%	7%	100%
Rozendaal	338	759	404	204	200	1.501	23%	51%	27%	14%	13%	100%
Westervoort	3.052	10.039	2.108	1.302	806	15.199	20%	66%	14%	9%	5%	100%
Zevenaar	6.232	19.539	6.634	4.048	2.586	32.405	19%	60%	20%	12%	8%	100%
Totaal regio Arnhem	85.081	258.948	70.557	40.112	30.445	414.586	21%	62%	17%	10%	7%	100%
Totaal regio	147.028	431.125	129.039	73.549	55.490	707.192	21%	61%	18%	10%	8%	100%
Nederland	3.463.493	10.491.737	2.824.345	1.609.394	1.214.951	16.779.575	21%	63%	17%	10%	7%	100%

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.4: Bevolking in regio naar etniciteit, 1 januari 2012

	Niet-westerse allochtoon	Westerse allochtoon	Autochtoon	Totale bevolking	Niet-westerse allochtoon	Westerse allochtoon	Autochtoon
Aalten	847	2341	24117	27305	3%	9%	88%
Berkelland	1041	2263	41607	44911	2%	5%	93%
Bronckhorst	536	1497	35408	37441	1%	4%	95%
Doetinchem	3254	4144	48854	56252	6%	7%	87%
Montferland	920	2849	31274	35043	3%	8%	89%
Oost Gelre	789	1608	27608	30005	3%	5%	92%
Oude IJsselstreek	2320	2930	34589	39839	6%	7%	87%
Winterswijk	1442	2579	24925	28946	5%	9%	86%
Regio Achterhoek	11.149	20.211	268.382	299.742	4%	7%	90%
Arnhem	26934	17262	105075	149271	18%	12%	70%
Doesburg	1184	1100	9314	11598	10%	9%	80%
Duiven	1106	2106	22313	25525	4%	8%	87%
Lingewaard	1187	3133	41450	45770	3%	7%	91%
Overbetuwe	1621	3269	41379	46269	4%	7%	89%
Renkum	1431	2981	27218	31630	5%	9%	86%
Rheden	2409	3880	37323	43612	6%	9%	86%
Rijnwaarden	170	1088	9750	11008	2%	10%	89%
Rozendaal	67	160	1287	1514	4%	11%	85%
Westervoort	1092	1475	12727	15294	7%	10%	83%
Zevenaar	1394	3330	27705	32429	4%	10%	85%
Regio Arnhem	38.595	39.784	335.541	413.920	9%	10%	81%
Regio	49.744	59.995	603.923	713.662	7%	8%	85%
Nederland	1937651	1556542	13236155	16730348	12%	9%	79%

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.5: Huishoudens naar samenstelling in regio, 1 januari 2012

	Alleenstaand	Gezin zonder kinderen	Gezin met kinderen	Eenouder-gezin	Overig	Totaal	Alleenstaand	Gezin zonder kinderen	Gezin met kinderen	Eenouder-gezin	Overig
Aalten	3.202	3.720	3.709	529	35	11.195	29%	33%	33%	5%	0%
Berkelland	4.881	6.438	5.985	920	64	18.288	27%	35%	33%	5%	0%
Bronckhorst	3.906	5.393	5.090	720	84	15.193	26%	35%	34%	5%	1%
Doetinchem	7.856	7.761	7.191	1.501	99	24.408	32%	32%	29%	6%	0%
Montferland	3.835	4.928	4.860	830	82	14.535	26%	34%	33%	6%	1%
Oost Gelre	3.277	4.029	4.088	563	61	12.018	27%	34%	34%	5%	1%
Oude IJsselstreek	4.721	5.547	5.322	890	81	16.561	29%	33%	32%	5%	0%
Winterswijk	3.921	4.082	3.645	750	45	12.443	32%	33%	29%	6%	0%
Regio Achterhoek	35.599	41.898	39.890	6.703	551	124.641	29%	34%	32%	5%	0%
Arnhem	35.283	17.851	15.789	5.519	634	75.076	47%	24%	21%	7%	1%
Doesburg	1.625	1.646	1.423	410	21	5.125	32%	32%	28%	8%	0%
Duiven	2.565	3.155	3.767	789	23	10.299	25%	31%	37%	8%	0%
Lingewaard	4.740	6.286	6.472	1.118	56	18.672	25%	34%	35%	6%	0%
Overbetuwe	4.493	6.049	6.631	1.157	83	18.413	24%	33%	36%	6%	0%
Renkum	4.946	4.678	3.590	763	54	14.031	35%	33%	26%	5%	0%
Rheden	7.625	6.482	4.784	1.337	70	20.298	38%	32%	24%	7%	0%
Rijnwaarden	1.241	1.570	1.485	283	20	4.599	27%	34%	32%	6%	0%
Rozendaal	132	268	205	23	0	628	21%	43%	33%	4%	0%
Westervoort	1.789	1.993	2.098	567	18	6.465	28%	31%	32%	9%	0%
Zevenaar	4.359	5.064	3.993	892	50	14.358	30%	35%	28%	6%	0%
Regio Arnhem	68.798	55.042	50.237	12.858	1.029	187.964	37%	29%	27%	7%	1%
Regio	104.397	96.940	90.127	19.561	1.580	312.605	33%	31%	29%	6%	1%
Nederland	2.761.764	2.148.471	2.048.008	510.894	43.687	7.512.824	37%	29%	27%	7%	1%

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.6: Huishoudens ten minste een jaar onder lage-inkomensgrens, 201

	% Huishoudens onder lage inkomensgrens	Huishoudens onder lage-inkomensgrens	Totaal
Aalten	5	500	10.800
Berkelland	5	900	17.900
Bronckhorst	4,8	700	14.900
Doetinchem	6,8	1.600	23.600
Montferland	5,8	800	14.100
Oost Gelre	4,4	0	11.800
Oude IJsselstreek	5,8	900	16.000
Winterswijk	6,7	800	11.900
Regio Achterhoek	5,1	6.200	121.000
Arnhem	11,3	7.400	65.900
Doesburg	7,8	400	5.000
Duiven	4,7	500	10.100
Lingewaard	5,1	900	18.300
Overbetuwe	5,1	900	17.800
Renkum	5,7	800	13.600
Rheden	6,5	1.300	19.300
Rijnwaarden	6,4	300	4.500
Rozendaal	3	0	600
Westervoort	6,4	400	6.300
Zevenaar	5,7	800	13.900
Regio Arnhem	7,8	13.700	175.300
Regio	6,7	19.900	296.300
Nederland	7,6	531.000	6.951.600

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.7: Gemiddeld inkomen van personen naar regio, 2010

	Aantal personen	Gemiddeld besteedbaar inkomen	Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen*
Aalten	27.400	€ 13.300	€ 22.300
Berkelland	44.900	€ 13.900	€ 23.500
Bronckhorst	37.700	€ 14.500	€ 24.400
Doetinchem	56.000	€ 14.300	€ 23.400
Montferland	35.000	€ 13.900	€ 23.400
Oost Gelre	30.100	€ 13.900	€ 23.500
Oude IJsselstreek	39.900	€ 13.500	€ 22.500
Winterswijk	29.000	€ 13.500	€ 22.200
Regio Achterhoek			
Arnhem	148.100	€ 14.300	€ 21.900
Doesburg	11.600	€ 13.900	€ 22.500
Duiven	25.600	€ 14.400	€ 24.500
Lingewaard	45.600	€ 14.500	€ 24.500
Overbetuwe	46.000	€ 14.500	€ 24.800
Renkum	31.600	€ 17.100	€ 27.000
Rheden	44.000	€ 15.200	€ 23.900
Rijnwaarden	11.000		€ 22.300
Rozendaal	1.500	€ 22.700	€ 38.400
Westervoort	15.300	€ 14.000	€ 23.200
Zevenaar	32.200	€ 14.600	€ 23.600
Regio Arnhem			
Nederland	16.655.800	€ 14.800	€ 24.100

Bron: CBS, Statline

* Het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden.

* Het besteedbaar inkomen is het bruto inkomen minus betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen

Bijlage 1.8: Bijstandsafhankelijkheid, 1 januari 2013

	WWB-uitkeringen		15-64
	aantal	%	bevolking
Aalten	210	1,2%	17.068
Berkelland	400	1,2%	33.904
Bronckhorst	200	1,2%	16.996
Doetinchem	880	2,0%	44.388
Montferland	460	1,7%	26.580
Oost Gelre	240	1,0%	23.174
Oude IJsselstreek	440	1,5%	30.300
Winterswijk	470	2,1%	22.115
Regio Achterhoek	3.300	1,5%	214.525
Arnhem	5.830	5,6%	104.330
Doesburg	260	2,9%	8.828
Duiven	320	1,6%	20.610
Lingewaard	370	1,0%	36.586
Overbetuwe	400	1,1%	37.254
Renkum	440	1,9%	22.630
Rheden	700	2,2%	31.577
Rijnwaarden	150	1,7%	8.672
Rozendaal	0	0,0%	1.034
Westervoort	290	2,3%	12.488
Zevenaar	470	1,9%	24.676
Regio Arnhem	9.230	3,0%	308.685
Regio	12.530	2,4%	523.210
Nederland	333.030	2,5%	13.369.659

Bron: CBS, Statline

Bijlage 1.9: Opleidingsniveau, 2012

	bevolking					Beroepsbevolking				
	laag %	middelbaar %	hoog %	onbekend %	totaal	laag %	middelbaar %	hoog %		
Aalten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Berkelland	36%	46%	18%		28	25%	50%	25%	2000%	
Bronckhorst	30%	48%	22%		23	29%	47%	24%	1700%	
Doetinchem	28%	50%	22%		36	20%	52%	28%	2500%	
Montferland	41%	45%	14%		22	33%	47%	20%	1500%	
Oude IJsselstreek	32%	48%	20%		25	25%	50%	25%	2000%	
Oost Gelre	32%	53%	16%		19	27%	53%	20%	1500%	
Winterswijk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Regio Achterhoek										
Arnhem	28%	34%	36%	2%	103	19%	36%	45%	7300%	
Doesburg	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Duiven	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lingewaard	28%	48%	24%		29	23%	50%	27%	2200%	
Overbetuwe	34%	41%	24%		29	23%	45%	32%	2200%	
Renkum	17%	33%	50%		18	13%	33%	53%	1500%	
Rheden	31%	42%	27%		26	22%	44%	33%	1800%	
Rijnwaarden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Rozendaal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Westervoort	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Zevenaar	29%	48%	24%		21	20%	53%	27%	1500%	
Regio Arnhem										
Regio										
Nederland	30%	40%	28%	1%	10992	22%	42%	34%	7893	

Bron: CBS, Statline

Bijlage 2.1: % meldingen kindermishandeling, 2010-2012

	% meldingen kindermishandeling		aantal meldingen*		verwachting aantal meldingen o.b.v. bevolkingsomvang**		verhouding werkelijkheid/verwachting* AMK onderzoeken		
	0-17	2010	2012	2010	2012	2010	2012	2010	2012
Aalten	5.851	0,31%	0,34%	18	20	31	28	0,58	0,70
Berkelland	9.366	0,45%	0,35%	42	33	50	45	0,84	0,72
Bronckhorst	7.613	0,15%	0,46%	11	35	41	37	0,28	0,95
Doetinchem	11.796	0,51%	0,38%	60	45	63	57	0,95	0,79
Montferland	6.888	0,61%	0,30%	42	21	37	33	1,13	0,62
Oost Gelre	6.630	0,24%	0,28%	16	19	36	32	0,45	0,58
Oude IJsselstreek	8.177	0,45%	0,44%	37	36	44	40	0,84	0,91
Winterswijk	5.626	0,62%	0,36%	35	20	30	27	1,15	0,75
Totaal regio Achterhoek	61.947			261	228	333	299	0,78	0,76
Arnhem	29.553	0,83%	0,82%	245	242	159	143	1,54	1,70
Doesburg	2.350	0,79%	0,54%	19	13	13	11	1,47	1,12
Duiven	5.891	0,52%	0,38%	31	22	32	28	0,97	0,79
Lingewaard	10.186	0,21%	0,32%	21	33	55	49	0,39	0,66
Overbetuwe	11.074	0,52%	0,29%	58	32	60	53	0,97	0,60
Renkum	6.073	0,60%	0,45%	36	27	33	29	1,12	0,93
Rheden	8.088	0,69%	0,74%	56	60	43	39	1,28	1,53
Rijnwaarden	2.244	0,63%	0,35%	14	8	12	11	1,17	0,72
Rozendaal	338	1,22%	0,00%	4	0	2	2	2,27	0,00
Westervoort	3.052	0,30%	0,60%	9	18	16	15	0,56	1,24
Zevenaar	6.232	0,58%	0,43%	36	27	34	30	1,08	0,89
Totaal regio Arnhem	85.081			529	482	458	411	1,16	1,17
Totaal regio	147.028			791	710	791	710	1	1
Nederland	3.463.493	0,83%							

Bron: CBS (Statline) en Kinderen in Tel 2012-2014, meldingen AMK

* percentage vermenigvuld met aantal 0-17-jarigen. Kinderen in Tel gaat uit van het aantal kinderen dat betrokken is bij melding.

** bewerking O&S, gemiddeld percentage vermenigvuldigd met aantal 0-17-jarigen.

*** < 1 is minder meldingen dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden en > 1 meer dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden.

Gaat uit van verdeling binnen regio, daarmee is regio zelf 1.

Bijlage 2.2: Aantal onderzoeken Advies en meldpunt kindermishandeling 2011-2013

			AMK onderzoeken			verwachte verdeling op basis van bevolkingsomvang AMK onderzoeken			verhouding werkelijkheid/verwachting* AMK onderzoeken		
			2013	2012	aantal	2013	2012	aantal	2013	2012	aantal
			0-17	Inwoners	onderzoeken	betrokken	onderzoeken	betrokken	onderzoeken	aantal	betrokken
			onderzoeken	kinderen		onderzoeken	kinderen	onderzoeken	kinderen		
Aalten	5.851	27.082	11	13	25	14	18	34	0,76	0,72	0,75
Berkelland	9.366	44.769	10	19	34	24	30	55	0,42	0,64	0,61
Bronckhorst	7.613	31.245	14	20	42	17	21	39	0,84	0,97	1,09
Doetinchem	11.796	56.414	20	24	54	30	37	70	0,67	0,64	0,77
Montferland	6.888	34.834	20	15	24	19	23	43	1,08	0,65	0,56
Oost Gelre	6.630	29.873	5	11	23	16	20	37	0,31	0,56	0,62
Oude IJsselstreek	8.177	39.779	onbek.	19	46	21	26	49		0,72	0,93
Winterswijk	5.626	28.610	10	21	31	15	19	35	0,66	1,11	0,87
Totaal regio Achterhoek	61.947	292.606	90	142	279	156	194	362	0,58	0,73	0,77
Arnhem	29.553	149.827	142	142	261	80	99	186	1,78	1,43	1,41
Doesburg	2.350	11.539	7	7	13	6	8	14	1,14	0,91	0,91
Duiven	5.891	25.554	18	15	25	14	17	32	1,32	0,89	0,79
Lingewaard	10.186	45.818	17	21	39	24	30	57	0,70	0,69	0,69
Overbetuwe	11.074	46.531	23	24	38	25	31	58	0,93	0,78	0,66
Renkum	6.073	31.565	19	21	31	17	21	39	1,13	1,00	0,79
Rheden	8.088	43.679	26	32	69	23	29	54	1,12	1,10	1,28
Rijnwaarden	2.244	10.968	8	32	69	6	7	14	1,37	4,40	5,08
Rozendaal	338	1.501	0	0	0	1	1	2	0,00	0,00	0,00
Westervoort	3.052	15.199	9	12	20	8	10	19	1,11	1,19	1,06
Zevenaar	6.232	32.405	18	21	32	17	21	40	1,04	0,98	0,80
Totaal regio Arnhem	85.081	414.586	287	327	597	221	275	514	1,30	1,19	1,16
Totaal regio	147.028	707.192	377	469	876	377	469	876	1,00	1,00	1,00
Nederland	3.463.493	16.779.575									

Bron: CBS (Statline), AMK (fact sheet AMK Gelderland 2012 en mail AMK)

* < 1 is minder meldingen dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden en > 1 meer dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden.

Bijlage 2.3: Instroom bij Steunpunt huiselijk geweld, 2011-2013

	instroom Steunpunt Huiselijk Geweld		instroom			verwachte verdeling op basis van bevolkingsomvang instroom Steunpunt Huiselijk Geweld			verhouding werkelijkheid/verwachting* instroom Steunpunt Huiselijk Geweld		
			2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
	0-17	Inwoners									
Aalten	5.851	27.082	14	6	11	20	15	24	0,71	0,39	0,46
Berkelland	9.366	44.769	27	11	11	32	25	39	0,83	0,43	0,28
Bronckhorst	7.613	31.245	15	4	11	23	18	27	0,66	0,23	0,40
Doetinchem	11.796	56.414	57	26	47	41	32	49	1,39	0,81	0,95
Montferland	6.888	34.834	30	12	10	25	20	31	1,19	0,61	0,33
Oost Gelre	6.630	29.873	12	0	0	22	17	26	0,55	0,00	0,00
Oude IJsselstreek	8.177	39.779	25	6	13	29	22	35	0,87	0,27	0,37
Winterswijk	5.626	28.610	27	11	22	21	16	25	1,30	0,68	0,88
Totaal regio Achterhoek	61.947	292.606	207	76	125	212	166	257	0,98	0,46	0,49
Arnhem	29.553	149.827	179	205	310	109	85	131	1,65	2,42	2,36
Doesburg	2.350	11.539	7	7	13	8	7	10	0,84	1,07	1,29
Duiven	5.891	25.554	11	28	28	19	14	22	0,59	1,94	1,25
Lingewaard	10.186	45.818	17	6	15	33	26	40	0,51	0,23	0,37
Overbetuwe	11.074	46.531	18	24	19	34	26	41	0,53	0,91	0,47
Renkum	6.073	31.565	12	7	18	23	18	28	0,52	0,39	0,65
Rheden	8.088	43.679	30	19	35	32	25	38	0,95	0,77	0,91
Rijnwaarden	2.244	10.968	4	2	3	8	6	10	0,50	0,32	0,31
Rozendaal	338	1.501	1	0	2	1	1	1	0,92	0,00	1,52
Westervoort	3.052	15.199	11	11	22	11	9	13	1,00	1,28	1,65
Zevenaar	6.232	32.405	16	15	30	24	18	28	0,68	0,82	1,06
Totaal regio Arnhem	85.081	414.586	306	324	495	301	234	363	1,02	1,38	1,36
Totaal regio	147.028	707.192	513	400	620	513	400	620	1,00	1,00	1,00
Nederland	3.463.493	16.779.575									

Bron: CBS (Statline), AMK (fact sheet AMK Gelderland 2012), Moviera (rapportage prestatieafspraken 2012 centrumgemeente Arnhem)

* < 1 is minder meldingen dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden en > 1 meer dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden.

Bijlage 2.4: Meldingen huiselijk geweld politie, 2011-2013

			meldingen			verwachte verdeling op basis			verhouding		
			Huiselijk Geweld Politie			van bevolkingsomvang			werkelijkheid/verwachting*		
	0-17	Inwoners	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Aalten	5.851	27.082	17	42	31	88	98	77	0,19	0,43	0,40
Berkelland	9.366	44.769	31	92	76	145	161	127	0,21	0,57	0,60
Bronckhorst	7.613	31.245	20	57	67	101	113	89	0,20	0,51	0,75
Doetinchem	11.796	56.414	101	200	189	183	203	161	0,55	0,98	1,18
Montferland	6.888	34.834	39	99	106	113	126	99	0,35	0,79	1,07
Oost Gelre	6.630	29.873	18	0	0	97	108	85	0,19	0,00	0,00
Oude IJsselstreek	8.177	39.779	42	132	108	129	143	113	0,33	0,92	0,95
Winterswijk	5.626	28.610	42	67	72	93	103	81	0,45	0,65	0,88
Totaal regio Achterhoek	61.947	292.606	310	689	649	948	1055	833	0,33	0,65	0,78
Arnhem	29.553	149.827	1014	927	716	485	540	426	2,09	1,72	1,68
Doesburg	2.350	11.539	40	59	38	37	42	33	1,07	1,42	1,16
Duiven	5.891	25.554	93	134	86	83	92	73	1,12	1,45	1,18
Lingewaard	10.186	45.818	110	95	65	148	165	130	0,74	0,57	0,50
Overbetuwe	11.074	46.531	169	139	82	151	168	132	1,12	0,83	0,62
Renkum	6.073	31.565	101	87	54	102	114	90	0,99	0,76	0,60
Rheden	8.088	43.679	183	168	132	141	158	124	1,29	1,07	1,06
Rijnwaarden	2.244	10.968	37	34	27	36	40	31	1,04	0,86	0,86
Rozendaal	338	1.501	4	0	1	5	5	4	0,82	0,00	0,23
Westervoort	3.052	15.199	113	95	71	49	55	43	2,30	1,73	1,64
Zevenaar	6.232	32.405	116	124	92	105	117	92	1,11	1,06	1,00
Totaal regio Arnhem	85.081	414.586	1980	1862	1364	1342	1496	1180	1,47	1,25	1,16
Totaal regio	147.028	707.192	2290	2551	2013	2290	2551	2013	1,00	1,00	1,00
Nederland	3.463.493	16.779.575									

Bron: CBS (Statline), AMK (fact sheet AMK Gelderland 2012), Moviera (rapportage prestatieafspraken 2012 centrumgemeente Arnhem)

* < 1 is minder meldingen dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden en > 1 meer dan op basis van bevolkingsomvang verwacht mag worden.